

ŽELEZNIČNÝ Semafor

MESAČNÍK ZAMESTNANCOV ŽELEZNÍC SLOVENSKEJ REPUBLIKY

JANUÁR 2021

MANAŽÉR
ŽELEZNIČNEJ
INFRAŠTRUKTÚRY

Milé kolegyně a kolegovia,

rok 2020 skončil a sme na prahu nového roka 2021. Býva zvykom vrátiť sa ku skončenému roku a bilancovať úspechy a neúspechy. Minulý rok nebol pre nás, železničiarov, určite taký, ako sme si ho priali.

V rámci Podnikateľského plánu dostali ŽSR na rok 2020 dotáciu na prevádzkovanie železničnej infraštruktúry (ŽI) 259 950 tis. eur, ktorá bola pre udržanie prevádzkyschopnosti ŽI nedostatočná. Nedosiahla ani úroveň dotácie v roku 2018 a 2019. Vedenie ŽSR intenzívne rokovalo s MDV SR a MF SR. V rámci hospodárenia ŽSR sme zaznamenali výpadky tržieb z úhrad za prístup k železničnej infraštruktúre, predaja trakčnej elektriny a poskytovania služieb ubytovania aj vzdelávania. Očakávali sme výpadok vo výške 18,1 mil. eur. Rozpočtovým opatrením z 30. 9. 2020 bola ŽSR táto čiastka pridelená k ZPŽI na vykrytie výpadku tržieb. Na základe viacerých rokovaní ŽSR s MDV SR bolo MF SR vydané 30. 11. 2020 opatrenie, ktorým bola navýšená dotácia ŽSR o 22 mil. eur účelovo viazaná na krytie prevádzkovej údržby ŽI.

ŽSR sa snažili pridelené prevádzkové prostriedky vynakladať čo najúčelnejšie. Najväčšie poďakovanie patrí vám, prevádzkovým zamestnancom, ktorí ste doslovne obracali každé euro a rozhodovali o nevyhnutnosti výkonu údržby a udržateľnosti železničnej prevádzky. Bez navýšenia dotácie v závere roka a realizovania nutných opravných prác by sme zaznamenali najväčší nárast počtu a dĺžky POTR, porúch a incidentov jednotlivých zariadení ŽI a jedno z najnižších plnení grafikonu za posledné roky. Za pozitíva v uplynulom roku považujem oblasť investičnej činnosti, keď boli po dlhých a náročných prípravách ukončené verejné obstarávania a následne podpísané zmluvy na realizáciu modernizácie tratí v úsekoch Poprad – Lučivná, Bratislava Devínska Nová Ves – Kúty – št. hr. alebo dostavba uzla Žilina a príľahlej infraštruktúry. Tieto stavby sú na začiatku realizácie a vyžadujú si aj v tomto roku veľa zodpovednej a náročnej práce.

V oblasti ľudských zdrojov sme zastabilizovali počet zamestnancov a nerealizovali sme výrazné organizačné zmeny s dopadom na zamestnanosť. Vďaka vašej zodpovednosti a dodržiavaniu opatrení sa nám dlhý čas darilo udržať mieru infikovanosti na pomerne nízkych hodnotách. Samozrejme, negatívne sa to prejavilo na prijímaní zamestnancov, na overovaní zdravotnej a odbornej spôsobilosti, na realizácii pracovných porád, pracovných ciest či na medziľudských vzťahoch. V závere roka bola 15. decembra podpísaná nová Kolektívna zmluva ŽSR na roky 2021 – 2023, v ktorej ostali zachované všetky doterajšie benefity. ŽSR naďalej patria k jedným z najväčších a stabilných zamestnávateľov na Slovensku a za to patrí vďaka najmä vám, za vašu lojalnosť, dlhoročnú vernosť a svedomitú prácu.

Milé kolegyně, kolegovia, v tomto období zvykneme byť plní predsavzatí, plánov a snov. Dnes tieto plány prispôbujeme súčasnej situácii. Verím, že v najbližšom období sa situácia zlepší nielen v boji s vírusom, ale že aj proklamovaný dôraz na potrebu zlepšenia stavu železničnej infraštruktúry, dofinancovanie odloženej údržby a rozpracovaných projektov modernizácie žel. tratí sa stane v roku 2021, ktorý je Rokom železníc, skutočnosťou.

Miloslav Havrila

OPATRENIA OBMEDZILI STRETÁVANIE SA NA PRACOVISKU

Krízový štáb ŽSR pravidelne zasadal za účelom zabezpečenia bezpečnosti prevádzky a prijímal opatrenia k spomaleniu a eliminácii šírenia ochorenia COVID-19. Na základe uznesenia Vlády SR s cieľom čo najviac obmedziť pohyb obyvateľstva (Uznesenie vlády 453/2020) sa sprísnila podmienky lockdownu a obmedzenie mobility občanov, čo ovplyvnilo aj ŽSR.

AUTOR: Ria Feik Achbergerová

BRATISLAVA – Metodickým pokynom sa umožnila práca z domu zamestnancom, ktorým povaha práce umožňuje tento výkon, samozrejme pri zabezpečení prevádzky a ostatných činností.

Pre zamestnancov, ktorí dochádzajú na výkon práce do priestorov zamestnávateľa z dôvodu, že dohodnuté pracovné činnosti nie je možné vykonávať z domácnosti, ŽSR zároveň vytvorili vzor Potvrdenia pre zamestnanca o potrebe dochádzania do zamestnania a zaslali ho elektronickou formou na všetky VOJ a odbory GR. Zamestnanci majú stan-

dardne pre účel kontroly zo strany Policajného zboru používať zamestnanecké preukazy. Krízový štáb vyvinul úsilie aj pri komunikácii pri tvorbe variantov celoplošného testovania v zmysle nariadení Vlády SR. Na zabezpečenie dodržiavania opatrení krízový štáb prostredníctvom verejného obstarávania zabezpečil nákup pomôcok na ochranu zamestnancov ako sú napríklad rukavice, rúška na opakované použitie či dezinfekčné prostriedky pre zamestnancov, ktoré sú k dispozícii v skladoch ŽSR. Opatrením hlavnej hygieničky MDV SR, sú všetky školenia a vzdelávacie aktivity pozastavené do odvolania.

Krízový štáb naďalej monitoruje súčasnú situáciu a pružne reaguje na vzniknuté problémy. Napriek nepriaznivému vývoju situácie je zabezpečená prevádzka infraštruktúry, za čo ďakujeme všetkým zamestnancom.

Milí kolegovia, železničiar,

dovoľte mi, aby som vám aj ja z tohto miesta popriala v novom roku za celú redakciu Železničného Semaforu. Myslím, že mnohí sme sa v myšlienkach upínali k tomu, že s novým rokom príde aj nový začiatok a situácia okolo pandémie sa začne zlepšovať. Opak je však pravdou, a preto vám všetkým prajem najmä veľa sily na zvládnutie tohto náročného obdobia, zdravia, ktoré je pre každého z nás dôležité a optimizmu či nádhľadu, aby sme z tejto situácie neupadli do depresie.

Verím, že vám čas spríjemní aj čítanie januárového Železničného Semaforu, ktorý sme si pre vás s kolegami pripravili. V spolupráci s Odborom riadenia ľudských zdrojov sa dočítate o novinkách, ktoré vyplývajú pre železničiarov z novej Kolektívnej zmluvy pre roky 2021 – 2023, dočítate sa o modernizácii trate v úseku medzi Kraľovanmi a Ľubochňou, ktorá začala v auguste minulého roka. December bol opäť aj o pomoci tým, ktorí to potrebujú, článok o tom ako svojej kolegyni pomohli železničiar z Popradu nájdete na posledných stránkach aktuálneho čísla, ale aj množstvo iných zaujímavých tém. Prajem príjemné čítanie.

Lucia Lizáková
Šéfredaktorka

PERSONÁLNE ZMENY

Generálny riaditeľ ŽSR Miloslav Havrila:

15. 1. 2021 vymenoval do funkcie riaditeľky Odboru komunikácie a marketingu GR ŽSR Riu Feik Achbergerovú.

NA OBÁLKE Zasnežená trať v okolí Vernáru. **TITULNÁ SNÍMKA** Matúš Vavrek.

SKONČILA SA PRVÁ ETAPA MODERNIZÁCIE TRATE

Práce na projekte modernizácia železničnej trate medzi Kralovanmi a Ľubochňou začali 21. augusta 2020. Stavba je rozdelená na 2 etapy, s tým, že prvá etapa – koľaj č. 1, bola ukončená v 2. decembrovom týždni 2020 a druhá etapa bude realizovaná v roku 2021, po zabezpečení výluk do 4 mesiacov od začatia prác v závislosti od počasia a disponibilných finančných zdrojov.

AUTOR: Denis Dymo, **SNÍMKA:** Odbor Investorský

KRALOVANY/ĽUBOCHŇA – Ako sme už uviedli, stavba je rozdelená na 2 časti. V prvej časti sa realizovala koľaj č. 1 s nástupišťom v železničnej zastávke Stankovany a ostatné súvisiace objekty, ako sú priekopy, priepusty, mosty, trakčné vedenie a oznamovacie a zabezpečovacie zariadenie.

Predmetom stavby je komplexná rekonštrukcia železničného zvršku a spodku v potrebnom rozsahu, úprava trakčného vedenia a zabezpečovacieho zariadenia, rekonštrukcia nástupíšť a vybudovanie prístreškov a osvetlenia v zastávke Stankovany. Oproti súčasnému stavu budú nástupištia posunuté smerom k ŽST Ľubochňa z dôvodu polohy priestia v km 295,102, ktoré sa nachádzalo v strede existujúcich nástupíšť.

V rámci stavby sa zrealizujú prístupy na nástupištia, osadia sa zábradlia, tabule s názvom zastávky a príslušný výstroj trate. Nové prístrešky na nástupištiach č. 1 a č. 2 budú z ocelevej montovanej konštrukcie a budú vybavené lavičkami so sektorovým sedením, odpadkovým košom a informačnou tabuľou.

Budova železničnej zastávky v Stankovanoch bola ako súčasť Košicko – bohuminkej železnice uvedená do prevádzky v roku 1871 ako strážny domček a ako „Strážny dom“ je vedená aj v zozname národných kultúrnych pamiatok. Súčasný stav budovy je podmienený vekom, použitými materiálmi a poveternostnými vplyvmi a nezodpovedá požiadavkám na technický stav. Realizáciou stavby sa zvýši ochrana objektu. Cieľový stav podstatne zlepší technické parametre budovy. Nutné je podotknúť, že realizácia strážneho domčeka nie je súčasťou stavby rekonštrukcie koľaje č. 1 a 2, ale samostatnou investíciou, na ktorú je vysúťažaná zmluva na zhotovenie projektovej dokumentácie.

Predmetom rekonštrukcie bude najmä suterén a základy, murivo a fasáda, strecha, obnova pôvodných okien a vonkajších dverí na budove, rekonštrukcia inžinierskych sietí (dažďová kanalizácia, elektroinštalácia), práce v interiéri budovy, zabezpečenie informačného a orientačného systému pre cestujúcich, vybudovanie stojiska na bicykle v blízkosti budovy a rôzne iné práce.

SEKULE – VEĽKÉ LEVÁRE OD DECEMBRA OPÄŤ V PREVÁDZKE

Na železničnej trati Sekule – Veľké Leváre sa 28. septembra 2020 o trištvrte na sedem ráno vykoľajil nákladný vlak na 1. traťovej koľaji v km 42,170. V dôsledku nehody došlo k poškodeniu železničného zvršku v približne 9-kilometrovom úseku. Poškodené boli výhybky, trakčná brána, dve návestidlá a stĺpy osvetlenia v ŽST Veľké Leváre.

AUTOR: Lucia Lizáková,

SNÍMKA: Odbor bezpečnosti a inšpekcie

VEĽKÉ LEVÁRE – Železnice Slovenskej republiky ukončili zisťovanie príčiny vzniku nehody 17. decembra 2020. „Nehoda bola uzatvorená na dopravcu Unipetrol Doprava a príčinou bola technická porucha vozňa, konkrétne lom hlavného listu pružnice druhej osi vozňa, vpravo v smere jazdy vlaku, pričom vozeň bol radený ako 2. vozidlo za vlakovým hnacím koľajovým vozidlom,“ vysvetlil hlavný inšpektor BŽD GR Róbert Miškovič.

V rámci opravných prác bola úplne prerušená železničná prevádzka po 1. traťovej koľaji medzi nesamostatnou železničnou stanicou Sekule – Veľké Leváre od 29. septembra do 27. novembra 2020. Prerušená železničná prevádzka na staničnej koľaji č. 3 v ŽST Veľké Leváre bola pozastavená do 18. novembra 2020. Celková škoda na infraštruktúre ŽSR sa vyšplhala na 836 731,22 eur.

ROK ŽELEZNÍC

Európska komisia vyhlásila rok 2021 za Európsky rok železníc. Do všetkých členských štátov tak vyslala jasný odkaz – železničná doprava je udržateľný a bezpečný spôsob dopravy, ktorý treba podporovať. Železnice tak po desiatkach rokov opäť získavajú zaslúženú pozornosť.

Som veľmi rád, že o našich aktivitách na ministerstve v oblasti železničnej dopravy vás budem v priebehu roka informovať prostredníctvom časopisu Železničný Semafor. Jeho názov ma inšpiroval k tomu, rozdeliť do troch kategórií výzvy pred ktorými stojíme.

ČERVENÁ alebo čo bráni tomu, aby boli

železnice jednotkou – Našou primárnou snahou je, aby do železničnej dopravy smeroval dostatočný balík peňazí zo štátneho rozpočtu aj z Európskej únie. Ani schválený rozpočet na tento rok nepovažujeme za dostatočný. Železnice si zaslúžia viac. Budeme však bojovať ďalej.

ŽLTÁ alebo naše očakávania – Veľmi vítame balík obnovy. Veríme, že z neho budú vyčlenené stovky miliónov eur na projekty modernizácie železníc na území celej našej krajiny.

ZELENÁ alebo čo nás posúva vpred

– Ste to práve vy, železničari, ktorí si napriek často sťaženým podmienkam robíte svoju prácu svedomito a bez ponosovania. Za to vám patrí obrovská vďaka a verte, že vo vašej snahe zlepšiť celý systém nie ste sami.

Verím, že rok 2021 bude pre železnice naozaj prelomovým rokom, ktorý potvrdí ich výnimočnosť.

štátny tajomník MDV SR
Jaroslav Kmeť

DIAĽKOVÝ DOHĽAD SILNOPRÚDOVÝCH ZARIADENÍ

K modernej prevádzke železničnej infraštruktúry patria aj zariadenia diaľkového dohľadu nad jednotlivými silnoprúdovými zariadeniami. V budúcnosti bude čoraz viac takýchto technických prvkov ovládaných. Zároveň bude však potrebné implementovať tieto technológie tak, aby mali viacero predpokladov pre ich správnu funkciu a účinnosť.

AUTORI: Ján Rohlíček, Juraj Černohorský, Odbor oznamovacej a zabezpečovacej techniky a elektrotechniky, **SNÍMKA:** SMSÚ EE SZ Zvolen

BRATISLAVA – V procese modernizácie a dispečerizácie tratí za podmienok zvyšovania nárokov vo vzťahu k spoľahlivosti prevádzky železničnej infraštruktúry sa stále viac zvyšujú nároky ohľadne výkonu diaľkového dohľadu nad prevádzkou vybraných silnoprúdových zariadení. Zariadenie diaľkového dohľadu predstavuje významný faktor, ktorým je rýchlosť a objektívnosť informácií o stave týchto zariadení pre prevádzkových zamestnancov. Na základe takto získaných informácií je možné operatívnejšie prijímanie účinných opatrení v prevádzke kľúčových silnoprúdových zariadení.

Do budúca tak budú pod drobnohľadom diaľkového dohľadu silnoprúdové zariadenia:

- elektrického ohrevu výhybiek (EOV) a vonkajšieho osvetlenia (VO) spolu so systémami umožňujúcich miestnu, diaľkovú obsluhu, diaľkový servisný a prevádzkový dohľad,
- náhradných zdrojov elektriny (NZE) spolu so systémami prevádzkového a servisného dohľadu,
- iných technických prvkov, kľúčových pre bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky. Ide najmä o transformátorové stanice s celkovým výkonom nad 1000 kVA, autonómne meteorologické stanice, klimatizačné jednotky v technologických priestoroch, ap.

V nasledujúcich rokoch bude množstvo takýchto silnoprúdových zariadení len rásť. Pri zabezpečovaní dohľadu nad silnoprúdovými zariadeniami bude nutné upriamiť pozornosť, aby bola možnosť výkonu:

- miestneho prevádzkového dohľadu a obsluhy z miestneho stanovišta obsluhy,

- diaľkového prevádzkového dohľadu a obsluhy zo vzdialeného stanovišta diaľkovo obsluhovanej trate (DOT), lokálneho centra riadenia dopravy (LCRD), resp. centra riadenia dopravy (CRD),
- prevádzkového dohľadu z riadiaceho stanovišta elektrotechniky (RSE) s funkcionalitou monitorovania základných prevádzkových stavov a združenej poruchovej signalizácie a pod.,
- servisného dohľadu zo stanovišta pracoviska údržby za účelom presnej diagnostiky prevádzkových a poruchových stavov.

Prevádzkový dohľad z RSE sa zabezpečuje štandardným spôsobom implementáciou v riadiacich systémoch dispečerských tak, aby mal elektrodispečer priamo v systéme komplexný prehľad o stave predmetných zariadení so štandardnými dopadmi ohľadne vizualizácie, avizovania, protokolovania. Takto môže elektrodispečer promptne reagovať na vznik neštandardných poruchových stavov včasným avizovaním zásahov údržby.

Ako preferované technické riešenie sa ponúka využitie už zriadeného úložiska dát DP-EE na serveroch Železničných telekomunikácií. Táto koncepcia umožňuje prepojenie objektov dohľadu k RSE cez DP-EE bezpečným spôsobom s využitím štandardných komunikačných protokolov, nezávisle od polohy objektu, bez potreby nákladnej inštalácie prídavných technických zariadení.

Aj preto sa v ďalších rokoch predpokladá postupné rozširovanie množiny takto pripojovaných silnoprúdových zariadení, ako aj ich druhov.

RIADENIE ĽUDSKÝCH ZDROJOV V ČÍSLACH

Hodnoteniu minulého roka sa už tradične nevyhol ani Odbor riadenia ľudských zdrojov, ktorý každoročne prináša údaje o vývoji zamestnanosti a miezd. Tentokrát sa pozrieme na rok 2020 v porovnaní s rokom 2019.

AUTOR: Odbor riadenia ľudských zdrojov, (red), PIKTOGRAMY: flaticon.com

BRATISLAVA – Aj napriek situácii, ktorá celosvetovo vznikla v dôsledku pandémie koronavírusu a ktorá je už takmer rok prítomná na Slovensku, skončili Železnice Slovenskej republiky rok 2020 s evidenčným počtom zamestnancov 13 704, čo je len o 12 zamestnancov menej ako v roku 2019.

ĽUDSKÉ ZDROJE V OBLASTI VZDELÁVANIA

Aj v roku 2020 bol záujem o vzdelávacie programy, ktoré poskytujú Železnice Slovenskej republiky. Odbor riadenia ľudských zdrojov zaregistroval 68 zaslaných žiadostí do vzdelávacích progra-

mov ŽSR, na základe ktorých sa podarilo uzatvoriť 24 zmlúv, 17 zmlúv pre duálne vzdelávanie a 7 pre štipendijný program.

Na prospechovom štipendiu vyplatili ŽSR 78 157,12 eur pre 136 žiakov a študentov, ktorí študujú s podporou ŽSR. V minulom roku bolo dokopy certifikovaných 31 rušňovodičov a vydaných 153 harmonizovaných doplnkových osvedčení. Samozrejme, rok 2020 neprial vo všetkom, nakoľko počas roka bol zákaz väčšiny podujatí. Aj z tohto dôvodu sa v účelových strediskách v Strečne a v Starom Smokovci v roku 2020 z plánovaných 95 vzdelávacích akcií až 87 zrušilo kvôli situácii s ochorením COVID-19.

2019		2020
13 716	EVIDENČNÝ POČET ZAMESTNANCOV K 31. 12.	13 704
1 136,34	PRIEMERNÁ MZDA (EUR)	1 200,30
6 853 685,08 701 790,80	NADČASOVÁ PRÁCA (EUR) NADČASOVÁ PRÁCA (HOD.)	5 475 046,33 513 268,63
21 880 114	ODPRACOVANÝ FOND PRACOVNÉHO ČASU (HOD.)	21 064 734
1 147 831,16	DOČASNÁ PN (HOD.) NEZAHŔŇA PN KORONA	1 156 226,85
—	PN KORONA (HOD.)	153 513,68
164 412	SOCIÁLNA VÝPOMOC SOCIÁLNY FOND ŽSR (EUR)	184 739
746 874,58	PRÍSPEVOK NA REKREÁCIU (EUR)	597 634,42

NOVÁ KOLEKTÍVNA ZMLUVA PRIŠLA VČAS

Kolektívna zmluva ŽSR 2021 – 2023 bola zmluvnými stranami ŽSR a OZŽ podpísaná 15. decembra 2020, platnosť nadobudla od 1. januára 2021. Na rozdiel od predchádzajúcich období sa zmluvní partneri aj vzhľadom na súvislosti, ktoré so sebou priniesla mimoriadna situácia s ochorením COVID-19, dohodli na trojročnom období platnosti KZ.

AUTOR: Odbor riadenia ľudských zdrojov, **SNÍMKA:** Denis Dymo

BRATISLAVA – Na základe dohody z kolektívneho vyjednávania ponecháva KZ v platnosti všetky benefity z predchádzajúceho obdobia. Zmena v rámci dôležitých osobných prekážok v práci bola doplnená v bode 39. pre zamestnancov s pružným pracovným časom pri využití celodennej prekážky v práci, pri ktorej je rozsah priemernej dĺžky pracovnej zmeny zvýšený na 7,5 hod. Uvedené sa týka vyšetrenia alebo ošetrovania zamestnanca, sprevádzania rodinného príslušníka k lekárovi, ako aj preventívnych lekárskeho prehliadok súvisiacich s tehotenstvom a prevozu matky dieťaťa pri narodení do zdravotníckeho zariadenia.

V článku 3.3 Odmeňovanie bol v bode 47. pre zamestnancov odmeňovaných tarifnou mzdou stanovený za ŽSR ročný objem prémie za rok 2021 vo výške skutočne vyplatených prémie v roku 2019. V prípade, že bude využitie fondu pracovného času za 1 – 9/2021 nižšie ako 95 % za rovnaké obdobie roku 2019, môže byť tento objem pomerne znížený po dohode s odborovou organizáciou. Ďalší postup bude stanovený a ovplyvnený najmä vývojom situácie s ochorením COVID-19 v tomto roku. Už minulý rok priniesol v rámci fondu pracovného času zadefinovanie novej prekážky na strane zamestnávateľa podľa § 250b ods. 6 Zákonníka práce, kedy

zamestnávateľ nemôže pridelovať zamestnancovi prácu v súlade s pracovnou zmluvou (napr. uzavretá prevádzka). Zamestnancom v tomto prípade patrila náhrada mzdy v sume 80 % ich priemerného zárobku. V roku 2020 bolo takto vyplatených 536 717 hodín. Ďalšie podmienky odmeňovania pre roky 2022 a 2023 budú dohodnuté v samostatných dodatkoch KZ.

V stravovaní zamestnancov priniesla Kolektívna zmluva zvýšenie príspevku zamestnávateľa na jedno hlavné jedlo v sume 0,35 eur zo Sociálneho fondu ŽSR oproti 0,28 eur platným v predchádzajúcej KZ. Táto zmena znamená zvýšenie príspevku na stravovanie zo sociálneho fondu v celkovom ročnom objeme o 170 tis. eur. Konkrétne zamestnanec uhradí za hlavného jedlo v hodnote 4,00 eur čiastku 1,45 eur.

Zmena v KZ bola dohodnutá pri poskytovaní odmeny za odpracované roky v ŽSR pri skončení pracovného pomeru pri odchode do starobného, predčasného starobného alebo invalidného dôchodku podľa bodu 53. Tento bod v súčasnej KZ rieši už iba odmeny pri významných životných jubileách. Odmena za odpracované roky v ŽSR však zostala zachovaná v pôvodnej výške a stala sa súčasťou odchodného podľa bodu 79. novej KZ. Odchodné sa podľa nového znenia skladá zo základného odchodného v zmysle § 76a Zákonníka práce v sume priemerného mesačného zárobku zamestnanca a zo zvýšeného odchodného, ktoré je v sume podľa počtu odpracovaných rokov v ŽSR v sume 100 eur za každý odpracovaný rok pri zachovaní rovnakých podmienok ako pri odmene pri odchode do dôchodku podľa KZ ŽSR 2019 – 2020. Zachovaná zostala aj možnosť poskytnutia tohto benefitu pri skončení pracovného pomeru do 12 mesiacov od vzniku nároku na starobný alebo invalidný dôchodok.

V Smernici pre odmeňovanie zamestnancov ŽSR, ktorá tvorí Prílohu č. 1 KZ, sa zamestnávateľ zaviazal podľa bodu 44. v priebehu roka 2021 vykonávať podrobnú evidenciu prác u vybraných typových pozícií (napr. tunelár, mostár, zamestnanci vykonávajúci opravy elektrického vedenia a pod.) vykonávaných vo výške nad 5 m, nad voľnou hĺbkou nad 5 m, vrátane ich časového rozsahu za účelom identifikácie presného počtu takýchto zamestnancov za účelom posúdenia možnosti poskytnutia mzdovej kompenzácie za sťažený výkon práce v nasledujúcich rokoch.

V časti 13. Prémie sa zmluvné strany dohodli, že budú v pracovnej skupine pripravovať jednotný Prémiový poriadok ŽSR, ktorý bude vypracovaný po vzájomnej dohode zmluvných strán najneskôr do 30. júna 2021.

Najmä v súvislosti so zvýšením minimálnej mzdy v roku 2021 na 623 eur bolo dohodnuté zvýšenie mzdových zvýhodnení a príplatkov nasledovne:

Bod KZ	Mzdové zvýhodnenie/príplatok	2020	2021
40.	Mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu	1,34	1,43
40.	Mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu – riziková práca	1,67	1,79
41.	Mzdové zvýhodnenie za prácu v sobotu	1,67	1,79
41.	Mzdové zvýhodnenie za prácu v nedeľu	3,34	3,58
45.	Mzdová kompenzácia za sťažený výkon práce	0,67	0,80
48.	Mzda za pracovnú pohotovosť na pracovisku	3,34	3,58
49.	Náhrada za pracovnú pohotovosť v rámci zmeny	3,34	3,58
50.	Náhrada za pracovnú pohotovosť mimo pracoviska	0,67	0,72
77.	Osobitný príplatok	0,50	0,60
79.	Osobitný príplatok – montážne práce	0,80	1,00
–	Mzdové zvýhodnenie za prácu vo sviatok – dohodár	3,34	3,58

V Prílohe č. 2 KZ Sociálny fond ŽSR bola do článku 2.3 Peňažné dary doplnená aj odmena pri odpracovaní 45 rokov v ŽSR v sume 190 eur.

Nová Príloha č. 3 KZ obsahuje Dohodu o kolektívnych pracovnoprávných vzťahoch v ŽSR. Obsahuje spôsob a postup pri hodnotení plnenia záväzkov KZ, ktorý zostáva zachovaný z minulých období. V časti B – Práva a povinnosti zmluvných strán sú definované prípady, v ktorých je zamestnávateľ povinný získať predchádzajúci súhlas OZŽ ako aj prípady, v ktorých sa vyžaduje dohoda zmluvných strán. V bodoch 10. a 11. tejto dohody sú vymenované jednotlivé prípady, ktoré zamestnávateľ prerokuje s OZŽ. Zamestnávateľom v podmienkach tejto KZ je podľa bodu 2. KZ každá vnútorná organizačná jednotka. Dohoda v bode 15. uvádza aj oblasti, v ktorých má OZŽ právo na kontrolnú činnosť a v bode 16. oprávnenia OZŽ v rámci kontrolnej činnosti. Príloha č. 3 by mala zabezpečiť pre zmluvné strany podmienky pre sociálny dialóg na úrovni, zodpovedajúcej vzájomnému rešpektovaniu a ustanoveniam právnych predpisov.

AKÝ BOL ROK 2020

NA JEDNOTLIVÝCH
ÚSEKCH GR ŽSR?

Obdobie nového roka je čas, kedy každý z nás začína s čistým štítom, dávame si predsavzatia či bilancujeme plusy a mínusy minulého roka. Najväčším mínusom minulého roka, ktorý sme pocítili všetci bola celosvetová pandémia koronavírusu. Aj preto nás v redakcii zaujímalo ako hodnotia rok 2020 riaditelia v jednotlivých úsekoch GR ŽSR.

AUTORi: Lucia Lizáková, Denis Dymo, **SNÍMKY:** archív respondentov

**PETER ŠULKO: RIADITEĽ
ODBORU DOPRAVY GR ŽSR**

Ako by ste zhodnotili rok 2020 z pohľadu vášho odboru?

Z pohľadu pôsobnosti odboru dopravy bol aj minulý rok sýty na množstvo udalostí, požiadaviek, činností a úloh. Značne nás ovplyvňovali COVID opatrenia, ktoré mali za následok veľkú intenzitu zmien v GVD, a tým patričný dopad v organizácii a riadení železničnej dopravy. Dopravnú prevádzku neobišli ani rôzne nehodové a mimoriadne udalosti. Potrápila nás aj výluková činnosť, ako tá plánovaná v rámci modernizácie a obnovy infraštruktúry, tak aj tá neplánovaná v rámci porúch a mimoriadností. Symbióza k úspešnému zabezpečeniu a realizácii železničnej prevádzky však musí fungovať neprieč všetkými odbornými zložkami a odvetvami, nielen v rámci jedného odboru. A i napriek občas pomerne ťažkým a neistým okamihom táto symbióza fungovala aj minulý rok, a preto ho môžem globálne zhodnotiť ako rok relatívne dobrý. Za tento výsledok patrí preto moje poďakovanie všetkým našim kolegom, ktorí priložili ruky k dielu a svoju prácu vykonávali dobre a zodpovedne.

Čím bude rok 2021 pre odbor dopravy výnimočný, na čo sa zameriate?

Medzi najdôležitejšie a v podstate citlivé činnosti každého roka v odbore dopravy patrí plánovanie výlukovej činnosti, ktorá sa musí následne zohľadniť v príprave a tvorbe celoročného grafi-

konu, teda nielen v cestovných poriadkoch vlakov, ale aj v súvisiacej dopravnej technológii, prepravných aktivitách dopravcov a vo výsledku aj v našich tržbách. Tento rok očakávame začatie modernizácie uzla Žilina a pokračujúcu modernizáciu na Považí a pod Tatrami. V rámci prípravy nového grafikonu nás tento rok čaká aj zapracovanie očakávaných modernizačných výluk na línii Devínska Nová Ves – Kúty št. hr. Ide o veľké výlukové činnosti na hlavných dopravných tepnách, ktoré budú mať dopad na osobnú a nákladnú dopravu nielen u nás, ale v nadväznosti aj na okolité železničné infraštruktúry.

Čo by ste zaželi zamestnancom ŽSR v novom roku?

Všetkým našim zamestnancom prajem v novom roku pevné zdravie, pohodu, trpezlivosť a zdravý úsudok. Pri plnení pracovných povinností želim správne odborné rozhodnutia, chladnú hlavu a patričnú obozretnosť. A k tomu všetkému ešte prajem aj kúsok šťastia, ktoré je asi často treba. Vážení kolegovia, nech sa darí!

**FERDINAND TURINIČ: RIADITEĽ
ODBORU KRÍZOVÉHO RIADENIA
A OCHRANY GR ŽSR**

Ako by ste zhodnotili rok 2020 z pohľadu vášho odboru riešenia krízových situácií v spojitosti s pandémiou koronavírusu?

V krízovej situácii spôsobenej pandémiou koronavírusu sa naplno prejavilo

*Peter Šulko:
Riaditeľ Odboru
dopravy GR ŽSR*

postavenie ŽSR ako subjektu hospodárskej mobilizácie. Vrcholovým orgánom na riadenie a prijímanie opatrení je Krízový štáb ŽSR (KŠ), ktorý tvoria generálny riaditeľ, námestníci generálneho riaditeľa, riaditeľ kancelárie generálneho riaditeľa a riaditeľ Odboru krízového riadenia a ochrany.

ŽSR boli organizačne a metodicky pripravené na vznik krízovej situácie, ale v mnohých oblastiach tak, ako aj štát, neboli pripravené na situáciu, ktorú spôsobí pandémia.

ŽSR prijali ako prvé opatrenie v čase mimoriadnej situácie aktivovanie krízového štábu a 15. marca 2020 sa uskutočnilo prvé zasadnutie. KŠ ŽSR zasadal od marca 2020 permanentne, monitoroval situáciu a nadväzne na prijímané opatrenia na území SR rozhodoval operatívne o ďalších krokoch ŽSR. Na zasadnutiach boli prizývaní okrem stálych členov krízového štábu aj ďalší vedúci zamestnanci GR ŽSR a riaditeľ CLaO. Odbor krízového riadenia a ochrany inicioval aktivovanie oblastných krízových štábov v oblastných riaditeľstvách Trnava, Žilina, Košice, Zvolen v zmysle ich štatútov.

V prvom rade museli byť riešené úlohy súvisiace s prevzatím, prerozdelením materiálu dodaného zo štátnych hmotných rezerv na pracoviská prostredníctvom zamestnancov KRaO oblastných riaditeľstiev a ostatných VOJ, najmä masiek, respirátorov, rukavíc, dezinfekčných prostriedkov. Na základe spracovanej štatistiky zamestnancov ŽSR s ohľadom na vybrané funkcie prvého kontaktu a ostatných zamestnancov pre potreby objednania, prípadného rozdelenia ochranných pomôcok, spracoval ďalšie požiadavky na SŠHR a MDV SR. Okrem toho sme boli súčinní pri snahe zabezpečiť OOP a dezinfekčné prostriedky od komerčných subjektov spolu s CLaO.

Zamestnanci krízového riadenia naprieč celou organizáciou ŽSR si vykonávali povinnosti vyplývajúce z náplne práce a zamestnanci hospodárskej mobi-

lizácie boli permanentne k dispozícii a zabezpečovali komunikáciu medzi GR ŽSR a VOJ ŽSR.

Odborom krízového riadenia a ochrany bol zavedený monitoring tlače, webovej stránky ÚVZ SR, MZ SR, MZV SR a ostatných úradov a orgánov verejnej a štátnej správy. V prípade vydania opatrení ÚVZ SR, nariadení vlády SR, usmernení hlavného hygienika sú tieto informácie bezodkladne zasielané na všetky VOJ. Usmernenia ÚVZ a opatrenia Vlády SR a MZ SR boli priebežne aktualizované. Nadväzne na to boli vydané interné akty ŽSR formou ich priebežnej aktualizácie a všetky nevyhnutné informácie boli vydávané aj formou hromadných mailov bez zbytočného odkladu.

Aj naďalej tu máme pandémiu, niektorí zamestnanci pracujú z domu, iným to povaha ich práce nedovoľuje. V akom duchu bude podľa vás rok 2021 u nás vo firme?

Home office využívajú viacerí zamestnanci, ktorí boli technicky vybavení na prácu z domu. Výnimkou sú zamestnanci Odboru KRaO, ktorí vystavujú povolenia na vstupy, vjazdy a zamestnanecké preukazy a zamestnanci podateľne a registratúry. Tieto pracoviská sú vždy obsadené aj fyzicky minimálne jedným zamestnancom.

Myslím si, že aj v roku 2021 budeme vo veľkej miere využívať prácu z domu u profesií, kde to podmienky dovoľujú.

Čo podľa vás našu firmu pandémie naučila?

Všetci zamestnanci ako občania Slovenskej republiky musia situáciu sledovať na všetkých úrovniach, v prvom rade byť zodpovední voči sebe, aj v záujme ochrany zdravia všetkých zamestnancov a vzájomne sa informovať nielen o opatreniach prijímaných zo strany štátu, okresov a miest, ale aj o skúsenostiach, ako sa vysporiadať s takouto výnimočnou (mimoriadnou) situáciou. Kolegialita a ohľaduplnosť musia aj v podmienkach Železníc Slovenskej republiky v tomto období ešte viac rezonovať.

*Ferdinand Turinič:
Riaditeľ Odboru
krízového riadenia
a ochrany GR ŽSR*

MARIÁN BOŠNÁK: RIADITEĽ ODBORU BEZPEČNOSTI A INŠPEKCIE GR ŽSR

Ako by ste zhodnotili rok 2020 z pohľadu vášho odboru?

V uplynulom roku sa nám podarilo úspešne zavŕšiť zisťovanie príčin veľkých nehôd, ako bolo vykoľajenie nákladného vlaku medzi ŽST Tvrdošovce – Trnovec nad Váhom či Sekule – Veľké Leváre, pri ktorých bola železničná infraštruktúra úplne zničená a vznikli veľké škody na majetku ŽSR a dopravcov. Celkovo bolo zaznamenaných 456 udalostí, čo je pokles o 47 oproti roku 2019. Pri týchto číslach musím upozorniť na zmenu predpisu ŽSR Z 17 Nehody a mimoriadne udalosti, ktorú si vyžiadala zmena zákona o dráhach. Tá si okrem iného vyžiadala aj zmeny v kategorizáciách. V čase tohto rozhovoru ešte nie je ukončené zisťovanie príčin vzniku 43 udalostí z minulého roka.

Pracovná úrazovosť v ŽSR v roku 2020 sa, žiaľ, vyvíjala od začiatku veľmi nepriaznivo. Oproti roku 2019 došlo k zvýšeniu počtu registrovaných pracovných úrazov (PÚ) iba o 4 prípady, čo pri počte 41 predstavuje nárast o 10,8 %. V 2. polroku sa situácia zlepšila a nebol zaznamenaný žiadny závažný PÚ.

Pandemická situácia v minulom roku ovplyvnila aj činnosti inšpektorov BOZP zo SBI najmä pri vykonávaní ich kontrolnej činnosti (vykonávanie skúšok na alkohol). Obdobne sa postupovalo aj pri výkone každoročne vykonávaných komplexných previerok na pracoviskách zamestnancov ŽSR, v tomto roku v zmysle Zmeny č. 1 Nariadenia generálneho riaditeľa č. 10/2018.

Oblasť ochrany pred požiarmi zabezpečovaná najmä technikmi požiarnej ochrany musí byť vykonávaná bez ohľadu na obmedzenia, spôsobené pandemickou situáciou, keďže zákony v tejto oblasti stanovujú presné podmienky pre vykonávanie preventívnych prehliadok priestorov a aj školenia

zamestnancov. Preto sa aj zamestnanci v prevádzke Železníc Slovenskej republiky každodenne stretávajú s technikmi požiarnej ochrany.

Oblasť ekológie sa dostáva stále viac do popredia. V tejto oblasti sa nám minulý rok, mimo iného, podarilo zavŕšiť dlhotrvajúci proces hlukových máp a akčných plánov na ochranu pred hlukom.

Čo bolo v roku 2020 podľa vás najťažšie?

Za najťažšie v uplynulom roku považujem najmä narušenie zaužívaných postupov pri práci, obmedzenie pohybu, komunikatívnosti, a tiež značné zhoršenie vzťahov medzi ľuďmi, ktoré sa minulý rok pri príchode koronavírusu výrazne narušili. Chod nášho odboru a jednotlivých stredísk značne ovplyvnili aj personálne zmeny, ako odchody dlhoročných zamestnancov do starobného dôchodku, na materskú dovolenku alebo prestupy na iné organizačné jednotky. K tomu patria príchody nových zamestnancov, ktorí sa musia na nové pracovné miesta zaučiť, a samozrejme absolvovať príslušnú odbornú prípravu a skúšky, či už v príslušných školiaciach zariadeniach ŽSR, alebo pred štátnymi orgánmi.

Aký by ste si priali, aby bol z pohľadu bezpečnosti a inšpekcie rok 2021?

Prajem si, aby sa život čo najskôr vrátil do normálnych koľají, aby zamestnanci O440 a SBI mohli v plnej miere venovať svoju pozornosť a energiu len svojej práci a aby prevencia priniesla čo najlepšie výsledky, aby bolo čo najmenej závažných nehôd, žiadne smrteľné a ťažké pracovné úrazy, minimum požiarov či únikov nebezpečných látok a hlavne čo najmenej poškodení zdravia zamestnancov ŽSR v prevádzke.

Na záver všetkým železničiarom prajem veľa pevného zdravia a šťastia, aby mohli svoju profesionalitu zúročiť pri pracovných činnostiach, ktoré vykonávajú a aby vždy venovali svojej práci plnú pozornosť, aby sme sa stretávali len ako priatelia, nie na operatívnych komisiách pri uzatváraní nehôd a pracovných úrazov.

*Marián Bošnák:
Riaditeľ Odboru
bezpečnosti
a inšpekcie GR ŽSR*

ŽELEZNICA LÁKA AJ MLADÝCH

ŽSR vedú viaceré spolupráce so školami na Slovensku, jednou z nich je aj štipendijný program pre stredné a vysoké školy. Marko Chlebničan má 21 rokov, býva v Kriváni a momentálne je študentom druhého ročníka denného bakalárskeho stupňa na Žilinskej univerzite na fakulte PEDAS (prevádzka a ekonomika dopravy a spojov), odbor železničná doprava. Momentálne má podpísanú štipendijnú zmluvu a po škole by sa rád venoval práci na železnici.

AUTOR: Denis Dymo, **SNÍMKA:** archív Marko Chlebničan

BRATISLAVA – Železnica Marka lákala už od detstva, preto nastúpil aj na strednú školu dopravnú vo Zvolene. „Ocino je výpravca, tak už od detstva som mal blízko k železnici. Vždy bolo pre mňa veľmi zaujímavé vidieť, ako riadiť vlaky a obsluhovať rôzne prístroje. Pre nedostatok študentov neotvorili odbor železničná doprava na strednej škole dopravnej vo Zvolene, preto som si musel vybrať iný odbor a vybral som si logistiku v doprave. To sa mi aj celkom zapáčilo, ale nebolo to presne to, čo som chcel, tak som sa rozhodol, že pôjdem študovať železničnú dopravu na vysokú školu. Na Slovensku tento odbor ponúka len Žilinská univerzita.“

Zo strany ŽSR a univerzity mal Marko možnosť počas druhého ročníka absolvovať odbornú skúšku OS15 (signalista,

výhybkár) a následne v druhom semestri absolvovať odbornú skúšku OS19 (výpravca). „Momentálne som vo výcviku, aby som získal skúšku OS15. Môj výcvik prebieha v ŽST Lovinobaňa na stavadle 1. Po absolvovaní skúšky OS19 môžem pracovať ako výpravca brigádne aj popri škole, čiže si môžem už počas štúdia trochu vyskúšať tú prácu a získať prax.“ Na práci, ktorú momentálne robí v rámci svojho výcviku ho baví celý proces, od zdvíhania telefónu, cez prípravu vlakovkej cesty, až po to, ako sleduje jazdu vlaku. Marko si však uvedomuje zodpovednosť aj náročnosť tohto povolania. „Treba byť v strehu a dávať pozor, nakoľko som zodpovedný za ľudí vo vlaku, aby cez môj obvod prešli bezpečne. To je na tejto práci najťažšie.“

Ako sme už spomínali, Marko má podpísanú štipendijnú zmluvu, v ktorej sa zaviazal, že po skončení vysokej školy odrobí pre ŽSR minimálne 3 roky. To však vníma pozitívne, keďže bude mať po absolvovaní štúdia istú prácu. „Z celého ročníka sme len traja, ktorí sme využili túto možnosť, spraviť si odborné skúšky a pracovať už počas štúdia v odbore, ktorý študujeme. A všetci traja sme aj podpísali vstup do štipendijného programu.“ A čo Marko odkazuje mladým budúcim možným záujemcom o prácu pre ŽSR? „Nech sa neboja a nenechajú nikým odradiť. Pokiaľ je železnica to, čo ich baví alebo zaujíma, nech to skúsia. Mne tiež veľa ľudí hovorilo, aby som nešiel na železniciu, ale myslím si, že keď to človeka niekam ťahá, tak by to mal minimálne vyskúšať a potom uvidí.“

ZBIERKA PLAGÁTOV SÚČASŤOU PAMÄTNÍKA ŽSR

Plagát je dokument určený na upútanie pozornosti a záujmu a je prostriedkom propagácie. Preto by sme aj my radi upriamili vašu pozornosť na zaujímavú zbierku plagátov uložených v Archíve ŽSR.

AUTORI: Denis Dymo, Daša Krčová, **SNÍMKY:** Archív ŽSR

BRATISLAVA – V súčasnosti je v Archíve ŽSR uložených 105 rôznych plagátov. Ich pôvodcami sú vo väčšine prípadov železnice, ale nájdú sa aj také, ktoré vydali rôzne združenia, ktoré sa spolupodieľali na organizovaní pamätných jázd. Plagáty všeobecne patria medzi propagačné materiály a pripomínajú nám rôzne výročia, významné udalosti či pozývajú na rôzne akcie, alebo propagujú železnicu ako takú. Na základe uvedeného, plagáty rozdeľujeme do viacerých kategórií, a to najmä podľa obsahu.

Do prvej kategórie patria plagáty, ktoré nám pripomínajú rôzne železničné výročia. Dobrým príkladom sú plagáty z 80. rokov minulého storočia, ktoré nám pripomínajú výročia tatranských lanových železníc, a to konkrétne plagát z roku 1980, Dopravná perla Tatier – 40 rokov prevádzky Skalnaté Pleso – Lomnický štít alebo plagát z roku 1987, 50. výročie visutej lanovej dráhy Tatranská Lomnica – Lomnický štít. Z tejto kategórie je aj plagát ktorý pripomína elektrifikáciu trate Šurany – Zvolen v rokoch 1990 – 1995. Tie to plagáty však len pripomínajú nejaké výročia.

Ďalšou kategóriou sú plagáty, ktoré pozývajú takéto udalosti aj osláviť. Napríklad plagát 100 rokov železničnej trate Spišské Vlachy – Spišské Podhradie, na ktorom je uvedený aj program. Plagáty – pozvánky sa nám zachovali nielen z osláv výročí tratí, ale aj z rôznych výstav či zrazov historických vozidiel, no aj z každoročných akcií, ako napríklad Rendez či Železnica pre deti. Pre nás, železničiarov, je veľkou udalosťou 27. september, kedy oslavujeme

Deň železničiarov. Aj k tomuto dňu bolo vydaných niekoľko plagátov, avšak nie sú datované, okrem jedného, ktorý je z roku 1984. Aj u ostatných predpokladáme rok vydania v 80. rokoch.

Zaujímavé sú aj plagáty z obdobia Východnej dráhy, ktoré propagovali železnicu ako takú. Spomeňme napríklad plagát ČSD Východná dráha – Kráľovná železníc 1848 – 1980 alebo Magistrála spolupráce Čierna nad Tisou – Ostrava. Časť zbierky tvoria plagáty, ktoré by sme však mohli zaradiť aj do zbierky kalendárov. Ide o nástenné kalendáre. Tie sú uchované od roku 1984 a zbierka kontinuálne pokračuje až do roku 1998, zatiaľ v zbierke chýba rok 1987. Po roku 1998 už zbierka pokračuje len útržkovito. Veľký počet plagátov je z roku 1998, kedy bolo 150. výročie príchodu prvého vlaku na Slovensko.

Plagáty sú veľkoformátové farebné dokumenty, tvorené tak, aby upútali pozornosť, či už cestujúcich na staniciach, alebo záujemcov o rôzne železničné podujatia. S ich veľkosťou však súvisí aj ich ukladanie a následná ochrana. Najlepšie sa osvedčilo ukladanie do veľkých tvrdých dosiek, pretože ich ukladanie v tube spôsobuje ich stočenie a ďalšia práca s nimi je potom problematická.

V tomto roku, napriek všetkým prekážkam, prebehla aj digitalizácia plagátov. V súčasnosti sa zdigitalizovaná zbierka plagátov pripravuje aj na zverejnenie na webe Archívu ŽSR. Predpokladaný termín je v horizonte prvého štvrťroka roku 2021, avšak ten môže sa posunúť vzhľadom na aktuálne protipandemické opatrenia.

*Vľavo hore:
Dopravná perla
Tatier – 40 rokov
prevádzky Skalnaté
Pleso – Lomnický štít.*

*Vpravo hore:
50. výročie
visutej lanovej
dráhy Tatranská
Lomnica – Lomnický
štít.*

*Vľavo dole:
100 rokov železničnej
trate Spišské
Vlachy – Spišské
Podhradie.*

*Vpravo dole:
ČSD Východná
dráha – Kráľovná
železníc 1848 – 1980*

**Dopravná
perla
Tatier**

40 rokov prevádzky Skalná plešnica

KRÍŽOVKA A SUDOKU

Muž sa ráno na Nový rok pozrie do zrkadla a hovorí ... – tajnička				Pomôcky Alma, lido, Onan	pot	dĺžka života	a podobne (skr.)	druh buriny		biblická postava	obyvateľ starovekej Dácie	EČV okr. Liptovský Mikuláš	oslovuje v tretej osobe	tajný list z väzenia
				pozýval					ulom					
									plod obilnín					
				2										
				v poriadku (z anglič.)			bezenná vec					imunitný test (skr.)		
				ty rus. lietadiel			udierala					moslimský boh		
Jozef Vysočani	situácia	1	tiež			nemecké mesto					opytovacie zámeno			
			primát			tlapa					mal povolené			
bolestný vzdych					plytká pláž					sláčik				
					veľký čln					búchal				
pulz				zajala (bás.)					nedostatok svetla				365 dní	možno
				vynikajúca umelkyňa					lis					
značka kozmetiky			čas					porážka						
			ročné obdobie					rímskych 45						
gúfala							bol vo vare					symetrála		
							neodborne urobil					nasypávali		
		Adamova družka				pozliepaj					lyže (zastar.)			
		obidvaja				dom.meno Zlatice					zvuk hodín			
hudobná značka					Zone Limit			odev					ker	indická tanečnica
					chyba (hovor.)			tamto						
alebo (bás.)				nátoň					malá lipa					
				Material Access Area					povrchová baňa					
rádium (zn.)			mýlil							Karol, po nemecky				
			Telovýchov- ná jednotka (skr.)							hektár (zn.)				
3								4						
zaplesal								matemat- tika (slang)						

POZOR, SÚŤAŽ! Pošlite nám (sutaz@zsr.sk) **adresu a správnu odpoveď** krížovky a trom vyžrebovaným pošleme darček.

		7	8		2	6		
6		5				7		3
2		8		6		4		5
			9	2	4			
8	5		3		7		2	1
	7						3	
			6	9	5			

			2		7			
		4				5		
	7		4	9	1		2	
		9	5		2	7		
	3		7	4	8		6	
	1			6			8	
		1				4		
			6		9			
7				8				6

BLAHOŽELÁME

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

POĎAKOVANIE

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

SPOMÍNANIE

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Vaše príspevky do februárovej spoločenskej rubriky môžete posilať na adresu zsmafor@zsr.sk do 13. februára 2021.

Šéfredaktorka

Lucia Lizáková
T: 920/7801,
E: lizakova.lucia@zsr.sk

Redakcia

Denis Dymo - dymo.denis@zsr.sk
Ria Feik Achbergerová - feikachbergerova.ria@zsr.sk

Layout & grafická úprava

Ondrej Mlynka - mlynka.ondrej@zsr.sk
Alexander Turanský - turansky.alexander@zsr.sk

Interný časopis Železničný Semafor

Vydáva GR ŽSR, Odbor komunikácie a marketingu, riaditeľ: Ria Feik Achbergerová
Adresa redakcie: Bratislava, 813 61, Klemensova 8, e-mail: zsmafor@zsr.sk, www.zsr.sk

Tlač a distribúcia: ZOOM Creative, s. r. o. Medená 10, BB

SPRÁVA ŽELEZNÍC OPRAVÍ TRATĚ MEDZI ADAMOVOM A BLANSKEM

Odstránenie traťovej rýchlosti, zvýšenie bezpečnosti, zaistenie potrebných parametrov pre nákladnú dopravu, umožnenie bezbariérového prístupu na nástupište a zlepšenie technického stavu tratí. To sú hlavné ciele projektu modernizácie infraštruktúry medzi Adamovom a Blanskem.

AUTOR: Správa železníc

ADAMOV/BLANSKO – Správa železníc vypísala na zhotoviteľa verejné obstarávanie. Stavebné práce sa uskutočnia v rokoch 2021 – 2023. Plánovaná investícia dosiahne čiastku 2,9 miliardy korún. Projekt bude spolufinancovaný z nástrojov CEF Blending, ktorý kombinuje finančné prostriedky z úniového Nástroja pre prepájanie Európy (CEF) a úver od Európskej investičnej banky.

Predmetom stavby je komplexná rekonštrukcia železničného zvršku v celom medzistaničnom úseku a sanácie železničného spodku vo vybraných úsekoch druhej traťovej koľaje. Súčasne s rekonštrukciou zvršku a zriadením konštrukčných vrstiev spodku prebehne stabilizácia skalných svahov a rekonštrukcia piatich tunelov.

Celkovou rekonštrukciou prejde zastávka v Adamove. Existujúce dve vnútorné nástupištia budú nahradené novým obojstranným ostrovným nástupišťom, ktoré bude umiestnené v polohe súčasného nástupištia v smere na Brno. Skrúti sa tak vzdialenosť pre cestujúcich od Brna a súčasne to prispeje k ľahšej organizácii výluk. Hrany nástupištia budú vo výške 550 mm nad temenom koľajnice, dĺžka bude 210 metrov. Bezbariérový prístup zaistí šikmý prístupový chodník. U celkovo piatich tunelov bude vykonaná sanácia ostenia pre zamedzenie priesakov vody. Práce budú zahŕňať aj prestavbu štyroch mostov a deviatich priepustov a sanáciu dvoch mostov. V nadväznosti na úpravy železničného zvršku a spodku a práce na mostoch aj tuneloch sa vykoná rekonštrukcia trakčného vedenia.

V ROKU 2021 PREJDE OBNOVOU VIAC AKO 100 STANIČNÝCH BUDOV

Správa železníc bude aj v tomto roku pokračovať v obnove staničných budov po celej republike. Zrekonštruovať alebo opraviť chce celkom 144 objektov, ktoré získajú moderné priestory, bezbariérové prístupy a stanú sa tak príjemnejším a pohodlnejším miestom pre cestujúcich a zamestnancov. Finančné náklady, ktoré budú na tieto stavebné práce vynaložené dosiahnu čiastku 1,75 miliardy korún.

AUTOR: Správa železníc

PRAHA – Z uvedeného počtu sa v tomto roku začne 54 stavieb, ďalších 60 bude pokračovať z roku 2020 a drvivá väčšina sa dokončí tento rok. „Rok 2021 bude významným míľnikom napríklad pre pražskú hlavnú stanicu, kde na seba plynule nadviažu dva veľké projekty. Na jar príde do

cieľa rekonštrukcia fasády Fantovej budovy a zároveň odštartujeme celkové oživenie vnútorných priestorov tohto pamiatkového objektu,” opísal Jiří Svoboda, generálny riaditeľ Správy železníc. V južných Čechách sa stavebné práce zamerajú na 14 objektov a na Morave a v Sliezku na 31 objektov.

KEĎ MÁ DOBRO ZELENÚ

Nie to, čo urobíme pre seba, ale to, čo urobíme pre iných, má zmysel. Svoje o tom vie aj kolektív ŽSR – CLaO, DS v Poprade. Jeho členovia sa rozhodli vyjsť zo svojho pohodlia a pred Vianocami pomôcť svojej kolegyni Marianne Rendovej, ktorá pred piatimi rokmi náhle prišla o manžela a ostala sama so šiestimi deťmi.

AUTORI: Lenka Horáková, (red)

POPRAĎ – Alexandra Winka oslovila jeho kolegyňa Beáta Kováčová, ktorá rodinu Rendovú pozná nielen z práce, ale aj osobne. „Vedela, že v rodine sú finančné problémy, ktoré sa cez koronakrízu ešte prehĺbili. Rozmýšľali sme, ako im pomôcť,“ hovorí Wink. „Poslali sme žiadosť o finančnú podporu námestníkovi generálneho riaditeľa v spolupráci s riaditeľkou ľudských zdrojov a oni z fondu Solidarita prisľúbili hotovosť, ktorú rodinka dostane teraz začiatkom nového roka,“ prezrádza Wink ďalej a dodáva, že k tomu, aby pomáhali slabším a tým, čo sú v núdzi, ich vedie ich vedúci CLaO, ktorý má sídlo v Košiciach.

AJ MATERIÁLNA POMOC SA POČÍTA

Všetky deti Marianny Rendovej sú ešte školopovinné. Tri dcéry sú na základnej škole a dve dcéry a najstarší syn sú stredoškoláci. Keď sa v marci zavreli školy a prešlo sa na dištančné vzdelávanie, v rodine nastal ďalší problém. Chýbala technika, aby malo každé dieťa prístup na internet. Vedúca Beáta Kováčová prišla opäť s nápadom zohnať pre rodinu notebook. „Oslovil som poslanca Prešovského samosprávneho kraja, ktorý je zároveň riaditeľom Strednej odbornej školy pedagogickej v Levoči, či by nevedel pomôcť. Prisľúbil, že rodine venuje notebook, ktorý dostali ešte v decembri,“ prezradil ďalej Wink.

DOBRO SA VŽDY VRÁTI

Marianna Rendová v súčasnosti pracuje na budovnom obvode ŽSR v Poprade. Istý čas zastupovala v Spišskej Novej Vsi a zvažovala aj Margecany, kde sa uvoľnilo pracovné miesto. „Radili sme jej, aby ostala v Poprade. Predsalen, doma je doma,

je blízko detí, keď sa niečo stane, všetko rýchlo vybaví,“ hovorí Beáta Kováčová. „Je šikovná, prispôsobivá, chytí sa každej roboty. V kolektíve je veľmi obľúbená. Je skromná a tichá, navonok pôsobí pokojne a vyrovnane,“ prezrádza ďalej. „Chcem zdôrazniť, že pani Rendová svoju situáciu určite nevyužíva. Práve naopak. Každému, kto jej nejakým spôsobom pomôže, sa chce hneď revanšovať. Má šikovné deti, ktoré nám povyrábali krásne ozdoby, obrázky, obaly na knihy. Každý z nás niečo dostal. Vždy to boli veci, ktorých výroba si vyžadovala čas a precíznu prácu. Je obetavá a štedrá, s tým málom, čo má, sa dokáže podeliť s tými, čo majú ešte menej,“ dodáva.

DETI VEDIE K DOBRU

Po smrti manžela ostala Marianna Rendová v nezávideniahodnej situácii, musí sa sama postarať o šesť detí. Napriek tomu sa nikdy nestázuje. Berie život, aký je, verí v dobro a má silnú vieru v Boha a takto vychováva aj svoje deti. Napriek tomu, že im nemôže kúpiť všetko, čo chcú, snaží sa im dať to, čo potrebujú. Každý víkend s nimi trávi v Tatrách, podporuje ich talenty – športové, umelecké či hudobné, ktoré rozvíjajú v základnej umeleckej škole. Deti sú šikovné, zručné, pracovité a samostatné. Staršie dievčatá preberajú starostlivosť o najmladšiu osemročnú Veroniku, kým je ona v práci. Hoci sú samy ešte deťmi, majú v sebe zodpovednosť a zmysel pre povinnosť. „Keď im niekto pomôže, vôbec to neberú ako samozrejmú vec. Každú pomoc si vážia a za všetko sú vďační. A my im radi pomáhame, lebo tak to má byť. Na svete sme predsa preto, aby sme si vzájomne pomáhali a jeden druhému robili život krajším,“ dodáva na záver Alexander Wink.

ZVOLENSKÚ STANICU OPÄŤ ZAPLNILI KRESBY

Na zvolenskej stanici už po piatykrát v spolupráci s Odborom školstva MsÚ Zvolen vystavovali svoje diela škôlkari. Tohtoročná téma bola nákladná železničná doprava. Výstavu si môžete pozrieť vo veľkom vestibule od novembra do februára.

ZVOLEN – Tento rok sa zapojilo deväť materských škôl. „Ako po iné roky, deti opäť nenechali nikoho na pochybách, že téma železníc im nie je cudzia. Svedčia o tom ich nádherné práce, stále novšie a novšie techniky vypracovania, ako aj samotná detská fantázia, ktorou dokážu zachytiť s cítením sebe vlastným danú tému,“ zhrnul prednosta železničnej stanice Zvolen Oto Getler. Z kresieb porota každoročne vyberie päť prác, ktoré tému najlepšie vystihujú a deti odmenia priamo v škôlkach. Porota vyberala tento rok päť najlepších prác a ceny im za ŽSR odovzdával prednosta ŽST Zvolen Oto Getler. „Cenu prijímali s hrdosťou a pyšní, že tento rok to boli práve oni, ktorí si túto poctu zaslúžili,“ zakončil.

